

Verslag ondernemersgesprek 28 juni 2014

“Je product is altijd wat waard. Het is vooral een kwestie van een goede businesscase ontwikkelen.”

“Elke visser moet de eigen cijfers op een rijtje hebben, want voor iedereen pakt de aanlandplicht anders uit.”

“Je kan altijd business maken, ondanks regelgeving en andere obstakels.”

Zomaar een greep uit de reacties na afloop van het ondernemersgesprek van Platform Innofish op 28 juni 2014. Bij gastheer Peter Bakker, directeur van Rotie B.V. in het westelijk havengebied in Amsterdam, ging Platform Innofish met een selecte groep visserijondernemers, vertegenwoordigers van Ministerie van Economische Zaken (EZ) en kennisinstellingen in gesprek over de aanlandplicht. Doel van de ochtend was om de praktische en concrete gevolgen van de aanlandplicht voor visserijondernemers in kaart te brengen. Oftewel: wat komt er vanaf 1 januari 2016 precies op visserijondernemers af?



Het ondernemersgesprek startte met een rondleiding bij Rotie, een bedrijf gespecialiseerd in het inzamelen, verwerken en recyclen van gebruikt frituurvet, organisch bedrijfsafval en slachtafval. Uit de bevlogen woorden van directeur Peter Bakker was maar één conclusie te trekken: afval bestaat niet, als je maar durft te pionieren en ondernemen. De visserijondernemers konden met eigen ogen zien hoe het

bedrijf ‘afval’ omzet in nieuwe producten met marktwaarde, zoals biodiesel, biogas, grondstoffen voor de diervoederindustrie en natuurlijke antibiotica.

Feiten op tafel

In het gesprek dat zich vervolgens ontspoon brachten visserijondernemers, een beleidsmaker van EZ en onderzoekers samen de veranderingen in de visketen door de aanlandplicht in kaart. Duidelijk werd dat nog veel vragen niet beantwoord zijn, over zowel de aanvoer als de verwerking van discards. Hoeveel discards worden er bijvoorbeeld door de verschillende visserijen gevangen? Om welke soorten en hoeveelheden gaat het precies? Hoe zal dat veranderen als



vissers het vistuig en hun vismethoden aanpassen? Welk percentage van de vissen overleeft eigenlijk? Niemand heeft alle antwoorden op dit moment, ook al wordt er al veel onderzoek gedaan door ondermeer IMARES en CVO. Platform Innofish zet al dit onderzoek op een rijtje, zodat de feiten helder zijn en voor iedereen beschikbaar. Platform Innofish richt zich vooral op de verwerking van discards als businesscase: hoe kun je de ‘nutteloze’ discards zoveel mogelijk tot meerwaarde brengen, hoe organiseer je dat en wat zijn dan de kosten en opbrengsten? Inzicht in volumes en ‘ordergroottes’ is hiervoor essentieel. Alleen dan kunnen ondernemers onderbouwd berekenen wanneer verwerking van discards tot bijvoorbeeld vismeel, visolie of toepassingen met een hogere toegevoegde waarde voldoende rendeert.

Voedselveiligheid en andere eisen

Voor het ontwikkelen van businesscases is het verder belangrijk om duidelijkheid te krijgen over de eisen op het gebied van ‘humane consumptie’ en voedselveiligheid, zo concludeerden de aanwezige ondernemers. In de aanlandplicht staat dat discards niet verwerkt mogen worden tot producten voor directe humane consumptie. Aan de andere kant is verwerking tot omega-3-vetzuren, visolie en voedingssupplementen wel toegestaan. Dit roept de vraag op wat nu precies de eisen voor indirecte humane consumptie zijn. Welke verwerking is minimaal verplicht en wat mag juist niet? En in welke van de drie categorieën voor dierlijke bijproducten van NVWA vallen discards? En wat betekent dit voor de verwerking aan boord (bijvoorbeeld gescheiden opslag en logistiek)? Platform Innofish gaan met EZ en NVWA in gesprek voor een duidelijk antwoord op deze belangrijke vragen.

Goede businesscases

“Als wetgeving een feit is, dan moet je de knop omzetten en aan het werk gaan om een goede businesscase te ontwikkelen.” Dat was de duidelijke boodschap van ondernemer Peter Bakker van Rotie voor de aanwezige visserijondernemers. De eerste ideeën borrelden



in het gesprek al op. Is er bijvoorbeeld een businesscase te ontwikkelen rond het verwerken van discards tot een visburger? Of voor een fabriek voor het verwerken van discards, doordraaivis en visresten tot visolie, visbouillon of voer voor de aquacultuur? Door het wegvallen van de transportkosten naar Denemarken van zo'n € 50/ton zou met een coöperatie van visserijondernemers de concurrentie met

de verwerkingsfabriek in Denemarken wellicht interessant zijn. Verwerking zo dicht mogelijk bij de aanvoer, zodat transport kort en goedkoop is en het product zo vers mogelijk blijft.

Technische maatregelen

Bij het invoeren van de aanlandplicht zullen de technische maatregelen herzien worden. De aanwezige beleidsmaker van EZ gaf tijdens het ondernemersgesprek duidelijk aan dat de overheid de technische maatregelen zodanig wil invullen dat ze werkbaar zijn in de dagelijkse praktijk van de visserij. Dus geen regelgeving tot in detail, maar duidelijke, strakke kaders op hoofdlijnen die voldoende garantie bieden van een adequate invoering



van de aanlandplicht. Input van visserijondernemers is hierbij zeker welkom, zo gaf EZ tijdens het gesprek aan. Platform Innofish grijpt deze kans graag aan om de technische maatregelen meer werkbaar en praktisch te maken.

Aan de slag

De aanlandplicht zal tot 2019 vooral voor de tong- en scholvisserij gevolgen hebben. Vanaf 2019 komen er ook andere soorten bij. Dit eerste ondernemersgesprek maakte duidelijk dat Platform Innofish veel voor ondernemers in de visketen kan betekenen door alle bovengenoemde vragen over aanvoer en verwerking van discards te beantwoorden. In de zomermaanden gaat Platform Innofish met zogenaamde kadegesprekken in de havens en tijdens visserijevenementen in gesprek met kleine groepjes ondernemers uit aanvoer en handel om gezamenlijk na te denken over aanpassingen van technische maatregelen en het ontwikkelen van businesscases met potentie. Praat en denk ook mee. Mail naar info@platforminnofish.nl, bel met Louwe de Boer (06 53 15 58 49) of Nico Waasdorp (06 20 60 98 31) of volg ons op @Pltfrm_Innofish.



Tijdens de afsluitende lunch werd nog druk nagepraat

Deelnemers ondernemersgesprek 28 juni 2014

Ondernemers uit visketen: Rense de Boer, Gert-Jan Kooij, Hendrik Kramer, Han IJpma, Nico Waasdorp
Ministerie van Economische Zaken (EZ): Lianne Kersbergen
Kennisinstituten: Wim Zaalmlink (LEI) en Floor Bokkes (ProSea)
Rotie: Peter Bakker en Patrick Bakker
Begeleiding: Maarten Mens en Joop Ehrhardt
Verslag: Carla Kivits

Platform Innofish is een netwerk van en voor innovatieve ondernemers uit aanvoer en handel. Het richt zich op innovatie en verduurzaming van de visketen rondom de aanlandplicht.

- Het platform is voor alle ondernemers in de visketen die openstaan voor innovatie en vernieuwing.
- Wij zijn onafhankelijk en bepalen zelf de agenda.
- Wij zoeken naar concrete en innovatieve oplossingen voor de aanlandplicht die economisch en ecologisch goed inpasbaar zijn.
Wij verzamelen kennis en wisselen die uit; je kunt bij ons kennis komen halen over verschillende aspecten van de aanlandplicht.
- Wij zijn geïnteresseerd in jouw mening en ideeën over de aanlandplicht.

www.platforminnofish.nl



Europees Visserijfonds: Investering in duurzame visserij